Ner 164. ROK 1843. PIĄTEK 21 LIPCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedyńczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE
Jutro Maryi Magdaleny.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Grzmisława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27 7' 997	† 13, 3	5, 61	ZłP Wschodni słaby	Pogoda	Deszcz Grzmoty
19	2	7, 511	19, 1	5, 49	Zachodni mocni	Chmury	błyskawica
	10	7, 894	14, 3	4, 72	Pl Zachodni słaby	„	„

Wiadomości zagraniczne.

— Z Petersburga. —

W stolicy tutejszéj oczekiwany jest sławny operator Berliński doktor Dieffenbach. — Wystawa przemysłu i płodów Cesarstwa w tym roku w Moskwie urządzona, już otworzoną została. Znajdują się na niéj wyroby z Królestwa Polskiego i W. Xtwa Finlandzkiego.— Towarzystwo oświetlenia gazem w Petersburgu, rozszerza się coraz znaczniéj. W r. z. domów i zakładów prywatnych oświeconych gazem było 434. W ogóle liczono 3539 świateł. — Od r. 1813 do r. 1843, wydobyto w Rossyi tak z kopalni rządowych jako i prywatnych, przeszło 8073 pudów złota i 34,384 pudów srebra. Z tego przebito na monetę w ciągu tych lat 30, w ogóle wartość r. sr. 292,292,678. — Według gazety policyjnéj, w czasie burzy zdarzonéj w Petersburgu 20 Czerwca, piorun uderzył w 3ch cyrkułach stolicy, zwanych Karetnym, Moskiewskim i Petersburgskim. W pierwszym piorun zabił dwie pasące się krowy, w 2gim zapalił dom, który w prędce przez komendę ogniową został ugaszony, w ostatnim zabił konia w stajni i ogłuszył człowieka.

— Paryż 5 Lipca. —

Xiąże Joinville z swoją małżonką przybył dziś szczęśliwie w najlepszym zdrowiu do Neuilly. Xiąże Aumale przybył wczoraj z tamtąd do Paryża i przyjmował powinszowania wielkiéj liczby jenerałów, z powodu swojéj świetnéj wyprawy w Algierze. Xiąże Nemours w d. 8 b. m. udaje się do obozu w Bretanii.

Prawie wszystkie dzienniki paryzkie opuściły sprawę Espartera. *Courier* atakuje go. *Constitutionel* wcale już o nim niemówi *National* ukrywa swoje sympatie dla rejenta, tylko jeszcze jeden *Globe* odważa się stanąć w jego obronie. Jednakże nie małe ofiary czyniono, aby prassę francuzką korzystnie usposobić dla Espartera, i pewne piora którym ten interes korzyść przynosił, broniły go walecznie. Dziś już to jest niepodobnem. i Espartero został przez wszystkich opuszczony. W małym dworze królowéj Krystyny panuje bardzo wielkie poruszenie, i codzień nowe osoby wysyłane są z tamtąd do Hiszpanii Jenerał Narvaez który przybył już do Walencyi, rozpoczął szereg oficerów hiszpańskich, udających się z Paryża do Hiszpanii. w PortVendres wsiadł on na pokład paropływu francuzkiego oddanego do jego rozporządzenia. i utrzymują nawet, że statek ten miał 7000 karabinów na swoim pokładzie. Więcéj niż kiedykolwiek mówią tu o poruszeniu wojska ku granicy hiszpańskiéj, a mianowicie że trzy pułki jazdy i 5 pułków piechoty, ma wzmocnić armię wschodnich Pyreneów.

Rząd angielski odwołał swego posła w Madrycie pana Aston, a jego następcą mianował pana Bulwer, pierwszego sekretarza poselstwa angielskiego w Paryżu. Pan Bulwer jest zręcznym, utalentowanym mężem, który już kilka krotnie urzędował tu jako sprawujący interesa. Jako nowy poseł będzie on mniéj niepopularnym w Madrycie niż pan Aston, którego położenie w Hiszpanii stało się bardzo drażliwem i trudnem. Ze strony Francyi znajduje się w Madrycie bardzo młody dyplomat, xiąże Glücksberg można mniemać, że Francyja nie pierwéj pośle tam innego posła, aż sprawy hiszpańskie wezmą stanowczy obrót.

Giełda. Renty spadły dziś nieco, a papiery hiszpańskie wyżéj były notowane, za powód podawano pogłoskę, że twierdza Terruel wpadła w ręce esparterystów mówiono także że jeden pułk z wojska jenerała Narvaez przeszedł do rejenta, i że w Kadyxie wylądowali anglicy Wiadomości w prost z Madrytu nie doszły od dwóch dni, ale dom Rothschildów miał otrzymać wiadomość, że w dniu 2 b, m, panowała tam jeszcze zupełna spokojność. Pogłoska że Espartero chce pod pewnemi warunkami abdykować, coraz więcéj nabiera prawdopodobieństwa.

HISZPANIA.

Paryż 4 *Lipca.* Depesze telegraficzne z Hiszpanii.

Bajonna 5 *Lipca.* Bilbao ogłosiło wczoraj pronunciamiento, Nie było żadnego zajścia z wojskiem; utworzyła się zaraz junta. Sześć hiszpańskich trikadurów i jeden jaht wojenny w porcie San Sebastyjan przystąpili do pronunciamienta w dniu 3 b. m. jeden z tych trikadurów przywiózł z Bilbao 20,000 duros na wypłatę żołdu wojska. Ta mała flotylla zwróciła się do Santander.

Barcelona 2 *Lipca.* Jenerał Lasuaca został mianowany szefem sztabu głównego armii katalońskiéj. Jenerał Concha w dniu 24 czerwca wsiadł w Walencyi na pokład paropływu Izabella II, aby w Alicante i Cartagena objąc naczelne dowództwo nad wojskiem. Rejent ciągle jeszcze znajduje się w Albacete.

Madryt 30 *Czerwca.* Na zgromadzeniu odbytém wczoraj przez dowódców batalionowych tutéjszéj gwardyi narodowéj wielu wnioskowało, aby niektóre najbogatsze i najznakomitsze mieszkajace tu osoby uwięziono, dla użycia ich za zakładników przeciw gwałtom, jakichby powstańcy dopuścić się chcieli. Ten wniosek jednak został przez większość odrzucony. Następnie ci panowie ktorzy jak się zdaje, łączą teraz w sobie władzę prawodawczą, sądową i wykonawczą, postanowili zaproponować milicyi narodowéj Madrytu i okolic, aby pomaszerowała do Burgos, dla przytłumienia tamtejszego pronunciamienta. W tym celu zwołano na dziś zgromadzenie wszystkich oficerów milicyi narodowéj. Od onegdaj królowa w przejażdżkach swoich eskortowaną jest nie przez jazdę liniową, ale przez gwardię narodową.

Rejent wielu oficerów wojska towarzyszącego mu odesłał tu jako podejrzanych i wydał postanowienie, mocą którego wszystko wojsko które mu pozostało wierném, od pułkownika do ostatniego podoficera, ma awansować o jeden stopień, a żołnierze mają otrzymać znak honorowy, i mieć darowanym jeden rok służby. Junty ofiarowały te same korzyści wojsku, które się do nich przyłączyło.

Z resztą zdaje się, że rejent bardzo długo chce pozostać w Albacete, bo rozkazał jenerałowi van Halen, aby tam z resztą wojska przyłączył się do niego. Ale ten oświadczył mu, ze przed dniem 5 Lipca nie może tam przybyć. Nieczynność w jakiéj rejent zostaje, tém bardziéj jest niepojętą, im szybsze i rozciąglejsze są postępy jakie czynią jego przeciwnicy. Junta walencyjska uorganizowała korpus operacyjny złożony z 15 batalionów i 76 szwadronów wojska liniowego, 20 dział rozstawić kazała na wałach i podczas gdy w głównéj kwaterze rejenta czekają reakcyi w Walencyi, powstańcy opanowali wszystkie wiodące tam wąwozy i liczą na to, że powstańcy Katalonii połączą się z niemi.

Ta nieczynność; w której pogrążony jest Espartero, tak sprzeczna z jego oświadczeniem przy odejściu z Madrytu, usprawiedliwia prawie przypuszczenie, że on istotnie szczerze oświadczył, że chce złożyć rejencję w ręce mających się w krutce zebrać kortezów. Urzędowa gazeta mówi dziś co następuje:

Ogłoszone przez jenerałów Zurbano i Seoane odezwy, ostatni manifest Jego Wysokości rejenta, i onegdajsze oświadczenie w urzędowe częśei naszego dziennika, w najuroczystszy sposób świadczą, że rejent państwa silnie postanowił, złożyć przed zgromadzonemi kortezami święty zakład, który mu one powierzyły, i że ani sprawiedliwość ani dobro publiczne, ani jego własna godność nie dozwalają mu oddać go bezrządowi i powstaniu.

Paryż 4 *Lipca.* Obok niepomyślnych dla sprawy rządu wiadomości, jakie telegraf i pogłoski przyniesły dzisiaj, dowiadujemy się z dzienników hiszpańskich, i o niejakich korzyściach dla rejenta. Rejent z Albacete wysłał

wojsko i zajął twierdzę Chinchilla; dokąd za jego zbliżeniem się uciekło wielu naczelników i zwierzchników powstania w téj prowincyi. Z Lerida dowiadujemy się, że w Tarragona, dwa bataliony pułku San Fernando odstąpiły od powstania, i że w Vich musiano rozbroić stojący tam batalion pułku Principe, i uwięzić jego oficerów, ponieważ przejęto list, w którym ten korpus ofiarował jenerałowi Zurbano swoje poddanie się. Pułk jazdy la Constitution, z Sevilli, połączył się z jenerałem van Halen, i garnizon tego miasta, który wyruszył po powstaniu Cordowy, ma zamiar połączyć się także z wojskiem jenerała dowodzącego w Andaluzyi.

Paryż 6 Lipca. Rząd tymczasowy w Barcelonie, to jest jenerał Serrano, postanowił usunięcie wybranego przez kortezy i zatwierdzonego przez naród rejenta państwa przez postanowienie z dnia 29 z. m. To postanowienie, które opartém jest na prostém twierdzeniu, że rejencya xięcia Vittoryi nie może zgodzić się z dobrem kraju, i które jakby na drwinki wydane jest, w imieniu narodu, brzmi jak następuje:

Art. 1. Jenerał don Baldomero Espartero, xiąże Vittoryi i Morelli, hrabia Luchany, zostaje usunięty od rejencyi, którą piastował w czasie małoletności królowéj Izabelli II.

Art 2 Cały naród, a mianowicie urzędnicy wszelkich gałęzi administracyi, wszystkich klass i wszystkich stopni, uwolnieni są od posłuszeństwa, jakie na mocy istniejących praw obowiązani byli zachowywać dla rejenta.

Rozmaitości.

Dziwne też czasem bywają spekulacye lichwiarskie. Przed laty 10 wszystkie gazety Paryzkie doniosły o sławnym marnotrawniku, który zapożyczywszy się u lichwiarza, przyjął w wartości drugiéj połowy wypożyczonéj mu summy 10.000 pułapek na myszy. W inném mieście lat temu kilka podobny interes zrobiony był na 1000 trumien rozmaitéj wielkości. Towar to w prawdzie dość pokupny, ale nikt go na zapas nie kupi; potrzebnicki musiał więc czekać lat kilka nim 1000 trumien spieniężył, a jak na przekorę w owem mieście wszyscy najdłuższe lata przeżyli, i stan zdrowia mieszkańców tak był pożądany, że nawet kilku doktorów przesiedliło się w inne strony. Gdzie indziéj lichwiarze do rozmaitych biorą się konceptów; jednym nakładają w połowie wartości obligu skrypty bankrutów lub osób niewypłacalnych; drugim dają konie okulawiałe lub defektowe; innym sikawki, fortepiany zdezelowane, kocze lub powozy roztrzęsione i inne tym podobne rupiecie, a zawsze nic warte; jeden nawet z professyi lekarz, przymuszał brać recepty na choroby nieprzewidziane i flaszeczki z lekarstwami zwietrzałemi; — tak że w końcu biedny pożyczający oprócz niesłychanego procentu, jeszcze z połową kapitału pożegnać się musi.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 17 do dnia 18 Lipca.

Derni Anton kuryer. ces. ross., Bystrzanowski Józef hr., Wernick Wilchelm ob., Fraget Alfons ob., Wojcikowski Dominik ob., Lewińska Domicella ob., Rodke Wilchelm, Maliski Ignacy ob., Zdanowski Antoni ob., Freigang kuryer. ces. ross., Koch Katarzyna, Freigang oficer. ces. ross., Tełerzyński Józef ob., z Polski; — Germain Józef, Heibrenner Karol, Konarski Ignacy hr., Sonerhutt Szymon, Zapałowicz Kajetan, z Galicyi; — Weisenwolf Teressa hr., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa

Jobkiewicz Karolina ob., Chyliński Franciszek ob., Czyszkowski Paweł, Przybylski Franciszek, Preachar Agneszka ob., Węgrzynowicz Wicenty, Tarło Adam hr., z żoną Maryą, Kondratowicz Izabella ob., Germain Józef, do Polski; -- Schneider Karol, Knorr Rudolf, Tomkowicz Apolinary ob, Derni Antoni kuryer. ces. ross., Motylewicz, Zborowski hr., do Galicyi; — Mężyńska ob., do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 1165.

PREZES SĄDU WYŻSZEGO

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W myśl artykułu 118 kodexu cywilnego podaje do publicznéj wiadomości, iż Trybunał Wolnego Miasta Krakowa, wyrokiem dnia 19 Maja r. b. zapadłym na zasadzie artykułu 119 kodexu cywilnego, Kazimierza Laskę za nieprzytomnego ogłosił.

Kraków d. 16 Czerwca 1843 r.

BARTYNOWSKI.

(3r.) A. *Giebułtowski* Sekr.

Nro. 4030.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do massy Mikołaja Jurkowskiego z kwoty zł. 94 gr. 6 w depozycie sądowym złożonéj, składającéj się, aby się po odbiór tejże z dowodami prawo ich wykazać zdolnymi, w zakresie 3 miesięcy do Trybunału zgłosili, pod rygorem przyznania tejże massy jako bezdziedzicznéj na rzecz skarbu publicznego.

Kraków d. 13 Lipca 1843 r.

Sędzia Prezydujący
J. Pareński

(1r.) Sekr. *Lasocki*

EDYKT.

Magistrat Król. wolno handlowego Miasta Podgórza do powszechnéj podaje wiadomości, iż na prośbę sukcessorów ś. p. Franciszka Masłowskiego celem zaspokojenia przysądzonéj tymże przeciw p. Wincentemu Miłkowskiemu summy 12,000 złp. mon. srebr. wraz z procentami po 5/100 od dnia 24 Czerwca 1839 zaległemi i aż do dnia uiszczenia summy kapitalnéj rachować się mającemi, tudzież kosztami exekucyjnemi w kwocie 12 fr. 15 Xr. K. M. zasądzonemi, sprzedaż publiczna realność w tymże Mieście pod N. kons 41/91 położonéj prawem zwycięzonego p. Wincentego Miłkowskiego własnéj w dwóch terminach mianowicie dnia 24 Lipca i 24 Sierpnia r. b. zawsze o godzinie 10 rano w kancellaryi tegoż Magistratu przedsiewziętą będzie a to pod następującemi warunkami:

1.) Za cenę wywołania obiera się kwota 2989 Zł. Reń. 57 Xr. M. K. jako cena wartości przez sądową detaxacyą uznana z tym dodatkiem, że w naznaczonych dwóch terminach realność po niżéj ceny szacunkowéj sprzedaną nie będzie.

2.) Przed zaczęciem licytacyi każdy chęć kupna mający 10tą część ceny szacunkowéj na kształt *vadium* do rąk kommissyi licytacyjnéj złożyć obowiązanym będzie, która najwięcéj dającemu w cenę kupna wrachowaną, innym zaś licytantom zwróconą zostanie.

3.) Najwięcéj dający powinien w dniach 14 po sądowém uwiadomieniu o potwierdzonym ze strony sądu akcie licytacyi resztującą cenę kupna do sądowego depozytu złożyć, gdyż w przeciwnym razie, na jego koszt i szkodę nową licytacya wypisana będzie.

4.) Po złożeniu całkowitéj ceny kupna do depozytu sądowego nowo nabywca na własne żądanie dekret dziedzictwa do nabytéj realności otrzyma, zostanie w jéj fizyczne posiadanie wprowadzonym, a wszelkie długi hypoteczne z niéj *ex Offo* wyextabulowane i na cenę kupna przeniesione będą.

5.) Jeźliby się ta realność w oznaczonych dwóch terminach sprzedać nie miała, na ten czas wierzycielom hypotecznym celem ustalenia ułżywających kondycyj licytacyi naznacza się termin dnia 28 Sierpnia 1843 r.

6.) Względem bliższego opisu realności jéj ciężarów gruntowych i hypotecznych, odsyła się chęć kupna mających do tutejszéj registratury tabuli i kassy miejskiéj.

O któréj to sprzedaży prócz innych stron interessowanych także nieprzytomna i z pobytu swego nie wiadoma wierzycielka hypoteczna p. Wiktorya Klose, tudzież wszyscy którychby prawa realne do rzeczonéj realności po wypisaniu niniejszéj licytacyi do ksiąg hypotecznych przyszły, lub którymby rezolucya o niniejszéj sprzedaży uwiadamiająca wręczoną być nie mogła, z tym dodatkiem uwiadomiają się iż onym że kurator *ad actum* w osobie tutejszego obywatela p. Józefa Klebert jest ustanowiony.

D. *Miskey.*

Ex Consilio Magistratus R. liberaq. Civitatis Podgórze d. 3 Junii 1843

(3r.) *Serkowski.*

W dniu 25 Lipca 1843 r. o godzinie 9 z rana na placu właściwym obok sukiennic w rynku głównym M. Krakowa sprzedane będą przez publiczną licytacyą w drodze exekucyi sądowéj prawnie zajęte ruchomości, jako to: stolarszczyzna, obrazy, odzież rozmaita i t. p. sprzęty domowe; o czem chęć licytowania mających zawiadomiam.

Kraków d. 20 Lipca 1843 r.

Ignacy *Piekarski* kom. sąd

Doniesienie prywatne.

W biórze pocztamtu Król. Pruskiego u podpisanego dostać można losów do 88méj Król. Prus. klassycznéj Loteryi.

(2r.) *Rehefeld.*